Aksel Haagensen

2017

Eesti Kunstiakadeemia

Kõikide fotode autor on Aksel Haagensen, kui pole teisiti nimetatud.

Kunstniku positsioon

Mind huvitab foto, dokumentatsiooni ja mälu vahelised seosed ning eriti nende habras suhe tõega. Neid vaadates on raske vältida meiepoolset konteksti lisamist. Seeläbi näeme tihti seda, mida me juba teame ning tähtis informatsioon jääb meie endi loodud kergesti arusaadava tõlgenduse taha peitu. Uurin järjest pildikesksemaks muutuvas maailmas, milles visuaali olemus ja sõnum muutuvad tegelikult tähtsusetuteks, konteksti, pildi ja vaataja suhet.

Tegelen nende teemadega peamiselt fotograafia ja video kaudu ning võtan aluseks erinevad dokumentalistika ja fotograafia teooriad.

Ma usun, et kunstil on võime muuta maailma; võib-olla mitte otseselt, aga ta saab luua, mõjutada ning kinnitada avalikku arvamust poliitilise agenda nimel – nö luua oma tõe, mis kajastab paremat maailma.

Adre G. Friedmann 2014 —

mustvalged fotod; fotograafi elu ning karjääri narratiiv
praeguseks on fotosid kokku kahes seerias 47

Adre G. Friedmann on fiktiivne maailmakuulus ungari sõjafotograaf, kes dokumenteeris 2017. aastal Tallinna sõda ning 2018. aastal Iisraeli-Palestiina sõjale järgnevat katastroofi. Ta sai mõlema projekti eest laia rahvusvahelist tunnustust ning kriitikute sõnul tema fotod: "... näitavad sõja jälgi linnamaastikul, kus inimeste puudumine mõjub kriipivalt ning düstoopiliselt."

Adre G. Friedmanni projekti fotod uurivad, kuidas on võimalik fotodega illustreerida fiktiivset narratiivi. Ning esitavad oletuse, et sarnane kontekstiloomine võib toimuda ja toimubki pärismaailma meedias. Tema fotod on päris, kuid see, mida proovin nendega illustreerida ning fotograaf ise, ei ole. Seetõttu on fotod ise kontekstitud ning sõltuvad täiesti vaatajapoolsest konteksti projektsioonist.

PAREMAL: "Adre G. Friedmann: Tallinna sõda 2017" Noore skulptori preemianäitusel Portrait of Unseen 2014. aastal ISFAG@EKKM
fotod: Ulvi Haagensen

Adre G. Friedmann: Tallinna sõda 2017

2014

seeria koosneb 24-st fotost

ESTONIA. Tallinn. 2017 February. A wall where executions took place

ESTONIA. Tallinn. 2017 February. A bombed building with chimney stacks still standing

ESTONIA. Tallinn. 2017 February. A supply road in no man’s land

ESTONIA. Tallinn. 2017 February. No man’s land

Adre G. Friedmann: Nakba - Shoa 2018

2015

seeria koosneb 22-st fotost

ISRAEL. Jerusalem. 2018 June. A fortified outpost on the border of no man's land

ISRAEL. Jerusalem. 2018 June. Barbed wire on the border of no man's land

ISRAEL. Jerusalem. 2018 June. Abandoned apartments on Jaffa street in the centre of Jerusalem

ISRAEL. Jerusalem. 2018 June. An abandoned building in Ein Kerem neighbourhood

Detsember 2014 2014

tušš paberil
seeria koosneb 16-st A2(42x60cm) tööst

"Detsember 2014" on seeria tušijoonistusi, mis on koopiad 2014. aasta detsembris Jerusalem Posti ajalehes ilmunud pressifotodest.

2014. aasta suvel toimus Iisraeli ja Gaza vaheline sõda, mille Iisraeli-poolne nimi oli Operation Protective Edge. Selle tulemusel sai surma 72 iisraellast (66 sõdurit, 6 tsiviilisikut) ning üle kahe tuhande palestiinlase. Selle tõttu olid pinged üsnagi laes 2014. ja 2015. aastavahetuse ringis, millal viibisin Jeruusalemmas vahetusõpilasena. 2014. aasta novembris-detsembris oli umbes neljanädalane periood, mille jooksul leidis aset Jeruusalemmas igapäevaselt surmaga lõppenud rünnak. Tihti kasutati teravrelvi (noad, mõõgad, kruvikeerajad jne) või sõideti autodega bussipeatuses ootavatele inimestele otsa.

Sel ajal ilmus parempoolses inglisekeelses Jerusalem Post-i ajalehes fotosid, mis kajastasid toimuvat, teatud sümbolite kaudu. Ma hakkasin tušiga uurima seda peidetud keelt, milles leinavad juudid ja mässavad palestiinlased; valmistunud politseinikud ja vägivalla jäljed andsid lugejale kindla sõnumina teada, mis toimus, ning mis tähtsam, kes on süüdi.

PAREMAL: "Detsember 2014" näitusel Tallinnas Arhitektuuri– ja disainigaleriis 2015. aastal. Must ja Valge, 5. Tallinna joonistustrienaal.

60
Jerusalem

טוין בו קיוק עם סרט

Los Desastres de la Lifta 2015

tint ja tušš paberil
seeria koosneb 23-st A4(21x29,7cm) tööst

Lifta on väike mahajäetud palestiinlaste küla Lääne-Jeruusalemma kesklinna ligidal, paarsada meetrit bussijaamast. Küla on mainitud Vanas Testamendis ning oli asustatud 1948. aastani, mil Iisraeli armee tegi selle tühjaks. Tänaseni on Palestiinas Lifta põgenikke, kes loodavad kunagi naasta, kuid on raske võita sellist kohtuotsust Iisraeli kohtusüsteemis.

Los Desastres de la Lifta on Fransisco de Goya graafiliste lehtede stiilis dokumentatsioon mahajäetud külast. See tegeleb joonistuse ja fotograafia usutavustest dokumentatsioonivahenditena. Foto on rohkem usutav võrreldes joonistusega olenemata sellest, mida nad kujutavad. Joonistus võib olla koopia fotost, aga seda ei peeta ikka dokumentatsiooniks.

Joonistuste kaastekstid on võetud otse Goya "Sõjakoleduste" (Los desastres de la guerra, 1863) seeriast ning kajastavad sõja jälgi ning varemeid, mis on universaalsed ning kehtivad sama moodi olgu see 1947-1967 Iisraeli-Palestiina sõda või 1808-1814 sõjad Hispaanias.

PAREMAL: "Los Desastres de la Lifta" näitusel Tõde on surnud. Kas ta tõuseb taas? 2015. aastal EKA galeriis.

One cannot look at this.

This is worse.

With or without reason.

There was nothing to be done and he died.

On account of a knife.

Truth has died.

Perhaps they are of another breed.

This is too much!

It will be the same.

And it can't be helped.

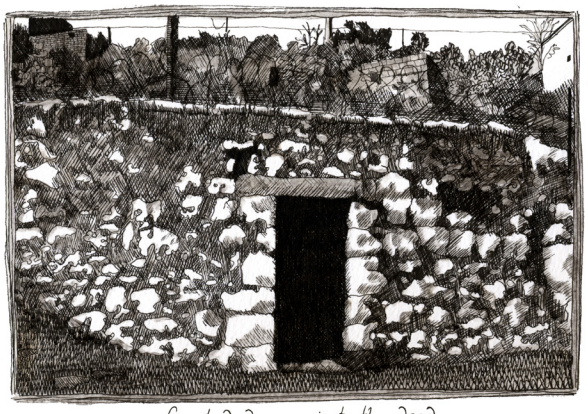

Great deeds — against the dead.

Jerusalem Toast 2015

jerusalemtoast.weebly.com

interneti keskkond, mis matkib ajalehtede kodulehti

Jerusalem Toast on paroodia Iisraeli parempoolsest ajalehest, Jerusalem Post. Selles olevad uudistelood on täiesti fiktiivsed ja neid illustreerivad fotod, mis on oma algsest kontekstist eemaldatud. Võimalikult vähe on kasutatud pärismaailmaga seotud detaile; ainult kohanimed ühtivad. Lisaks sellele kirjeldavad ajalehe artiklid olukorda, kus 2018. aasta suveks on järjekordne Iisraeli ja Palestiina vaheline sõda toonud kaasa laiaulatusliku katastroofi. Millionid sõjapõgenikud mõlemalt poolt proovivad põgeneda lahingu-tühermaaks saanud kunagisest Iisraeli ja Palestiina maaalalt Euroopasse või teistesse Lähis-Ida riikidesse. Nende uudiste kõrval on ka muidugi spordiuudiseid, reklaame ja ilmateadet.

Selle projektiga uurisin, uudistemaailma eemaldumist pärismaailmast, milles on uudistetarbija nälg tähtsam, kui maailmas toimuva kajastamine. See protsess viib kahe maailma eraldumiseni ja teine-teisest sõltumatuks muutumiseni. Katastroof-uudiste stiil on lihtne ning seda on kerge matkida ka siis, kui katastroofi ennast ei ole. Meedia-tarbijatena ei ole meil tihti võimalik tegelikult tajuda pärislugusid, mida uudised kajastavad. Meie tajume neid vaid uudiste kaudu, kuigi uudis ei sõltu tegelikult tõelisest olukorrast, vaid pigem uudisloo autori arusaamast või fantaasiast.

JTOAST

PAREMAL: “Jerusalem Toast” näitusel Tõde on surnud. Kas ta tõuseb taas? 2015. aastal EKA galeriis.

JERUSALEM TOAST

jerusalemtoast.weebly.com

JERUSALEM TOAST

29 July 2018

Israel News

Reports of alleged mass graves outside Ramallah.

1 2 3 4 5 6

סולחל קיספהל,
תושעל ליחתהל!

Chernevko: Eastern Europe ready for refugees.

EU allocates 2,7bn€ to be sent as aid to former Israel.

Reports of alleged mass graves outside Ramallah.

Head of pre-Israeli aid organisation blames US for humanitarian crisis.

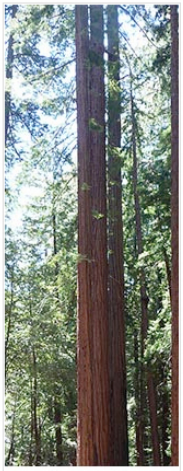

Let's make decisions for a sustainable future, not war...

World famous Hungarian war-photographer publishes Israel photos.

Hundreds of thousands of refugees flee to Haifa harbour.

Breaking News:

Estonian artist Aksel Haagensen sued for copyright infringements.

JERUSALEM TOAST
29 July 2018

UN peacekeeping force sends first tanks into Kazakhstan.

7/29/2018 0 Comments

The UN secretary general of the peacekeeping force, Damien Le Trubay confirmed at a press-conference last night after the UNIC peace conference in Geneva, that seven battalions of peacekeepers have been deployed in Kazakhstan. The current conflict in the Central Eurasian country is believed to have been at the top of the agenda. "After several months of reports and surveillance we have decided the situation has escalated to a critical level and our intervention is necessary. The decision has not been an easy own, neither was it made in haste. We hope we can finally help stabilise the situation and start building towards a permanent peace treaty."

After several months of civil war, between pro-government troops and separatist in Kazakhstan. The war was sparked by a failed coup earlier this year, when a revolution organised by several separatist generals in the Kazakhstan army was brought under control. Despite having successfully defeated the revolutionary soldiers and their supporters, support for the group, labelled a terrorist group by the Kazakhstan government, has been steadily growing and many parts of the country are said to be under their control.

"It has been hard for us to keep in check the many radical groups, because of the size and terrain of our country, but hopefully with the help of the international community and the UN peacekeepers we can stop the recruitment and actions of the separatists." said Juri Olyekov, president of Kazakhstan. "There has been a lot of pressure on us and our people, but it reassuring to see such decisive action from the UN."

Many countries have already come out in support of the Kazakhstan government, among them Germany, Finland, Russia, Spain, China, Mongolia, India, Iran. The United States has remained doubtful concerning the matter and the Casey Harris, US ambassador in Kazakhstan, who was evacuated in May, said, "We believe that the UN's decision was made a little too quickly concerning the conflict in Kazakhstan. I personally don't think that the blind trust shown towards the current government of Kazakhstan will be of benefit to the international community in the long run."

Like 0 Tweet

0 Comments

Middle East

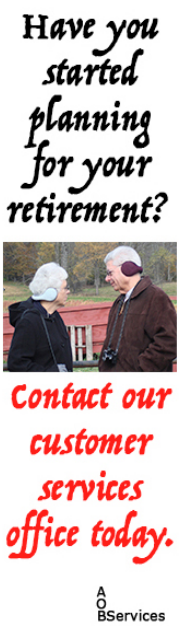

Paadipõgenik vanaema 2016

video, 9’

Paadipõgenik vanaema on 9-minutiline video-intervjuu minu vanaema, Vella Pihlakuga, kes põgenes 1944. aastal Eestist koos oma vanemate, õe ning vennaga. Kuigi nende põgenemine lõppes mitu aastat hiljem Ausraalias, esitan selle teosega ainult esimest peatükki ehk põgenemist Eestist Rootsi väikese kalapaadiga.

Alustasin seda projekti, siis kui esimest korda kerkisid päevakohasteks Euroopasse sisenevate sõjapõgenike ümber ringlevad uudised ning Postimehe-laadsed meediakanalid hakkasid tootma reaktsiooni ootavaid uudislugusid. See kajastus hästi Austraalia paadipõgenike olukorraga, mida kohalik parem-poolne meedia on suureks paisutanud juba mitmeid aastaid. Tahtsin esitada lugu ajast, mil põgenikevool liikus vastassuunas, Euroopast välja ning mil põgenike nahavärv muutis nende vastu suunatud viha ning hirmu leebemaks kui seda on praegu.

PAREMAL: “Paadipõgenik vanaema” näitusel Of the Sea 2016. aastal, The Historic Dockyards Chatham, Inglismaal. fotod: Daniel Wechsler

Where our family would have been
one of many in the boat.

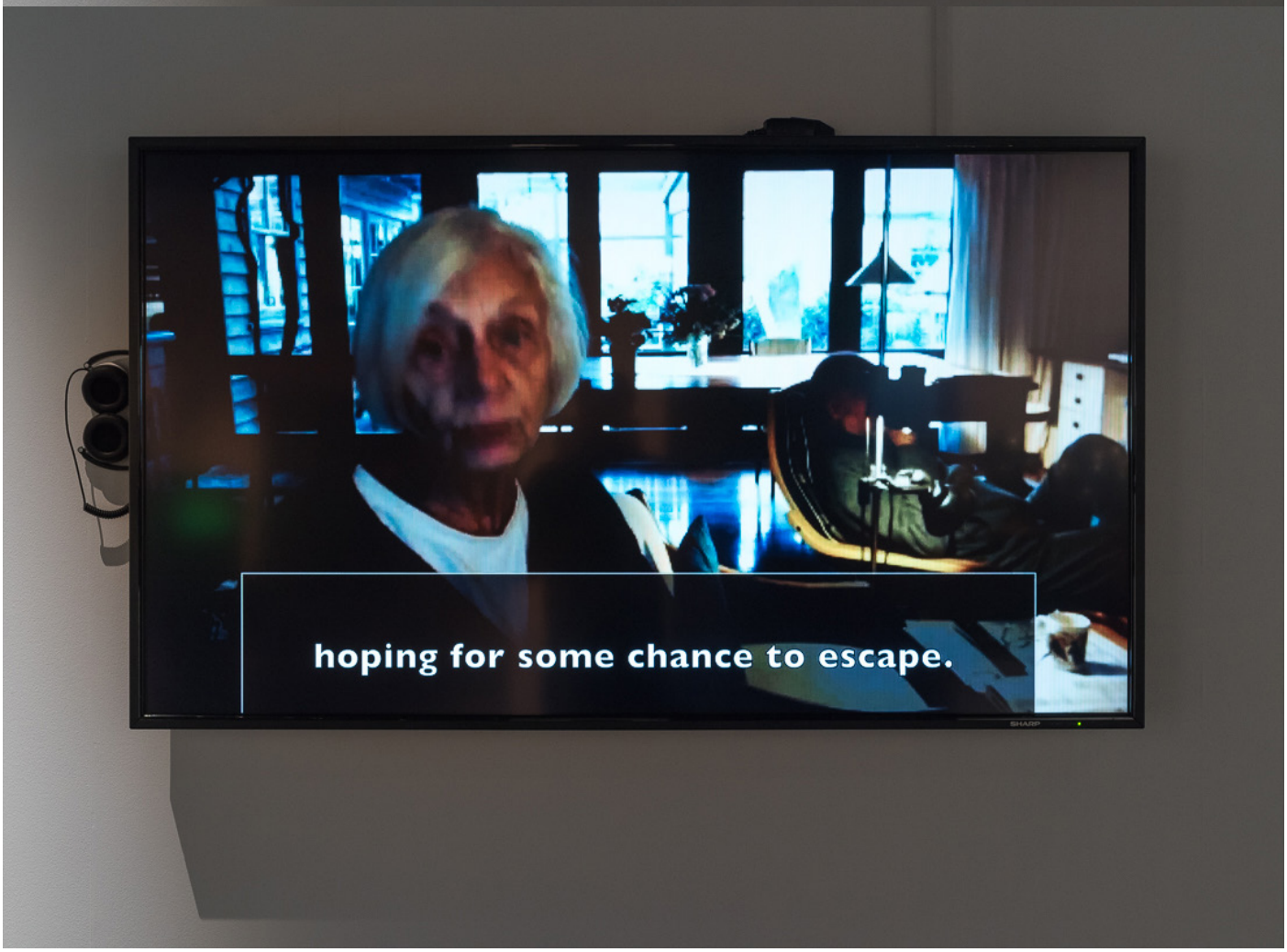
hoping for some chance to escape.

Kaadrist väljas 2016

neli mustvalget fotot erinevate suurustega,
nelja-kanaline video, 15’

“Kaadrist väljas” on neljast fotost ning ühest neljakanalisest videost koosnev installatsioon. Fotode autorid on kuulsad konfliktifotograafid (Roger Fenton, Eddie Adams, Greg Marinovich, Sir Don McCullin), kelle esindajatelt ostsin näituselitsentsid 2016. aastal Hobusepea galeriis, Tallinnas toimunud näituse jaoks. 15-minutiline neljakanaline video koosneb nendel samadel fotodel olevate stseenide taaslavastustest ja temaatikate edasiarendustest.

Selle projektiga uurisin pressifotode (ja siinkohal eriti sõjafotode) manipuleerivat mõju. Pikendades fotograafilist hetke 15-minutiliseks stseeniks, kaob šoki-moment ning ilmnevad sarnaste stseenide lavastatuse potensiaal. Staatiline kuid pikendatud hetk näib jabur ning paljastab pressifoto sümboleid, mis silmapilguna esitavad rasket tõde, kuid veerandtunnisena mõjuvad justkui lavale paigutatud ning korralikult ettevalmistatud etüüdi (kindla vaatajaskonna jaoks).

Mahalaskmis-stseen muutub ajapikku konkreetse ning kõige efektsema hetke ootamiseks; kahurikuuli pildistamisest saab lõhkekeha-ballett, kus oodatakse hetke, mil peategelane ilmub kaadrisse täpselt õiget viisi; lahingule eelnev ootehetk muutub lihtsalt ootamiseks ilma igasuguse eeldatava lõputa; vaenlase peksmisest saab lavastatud ning kontekstitu hetk, kui muidu võis see ära kaduda muu vägivalla sekka.

PAREMAL: “Kaadrist väljas” Hobusepea galeriis, Tallinnas 2016. aastal.

ÜLAL: Surma varju org
Roger Fenton (1819-1869)
Getty's Open Content Program'i digifoto

ALL: Kindral Nguyen Ngoc Loan tulistab arvatava Viet Congi ametniku Nguyen Van Lemi pähe Saigoni tänaval, Tet rünnaku alguses
Eddie Adams (1933-2004)
Eddie Adams/AP/Scanpix

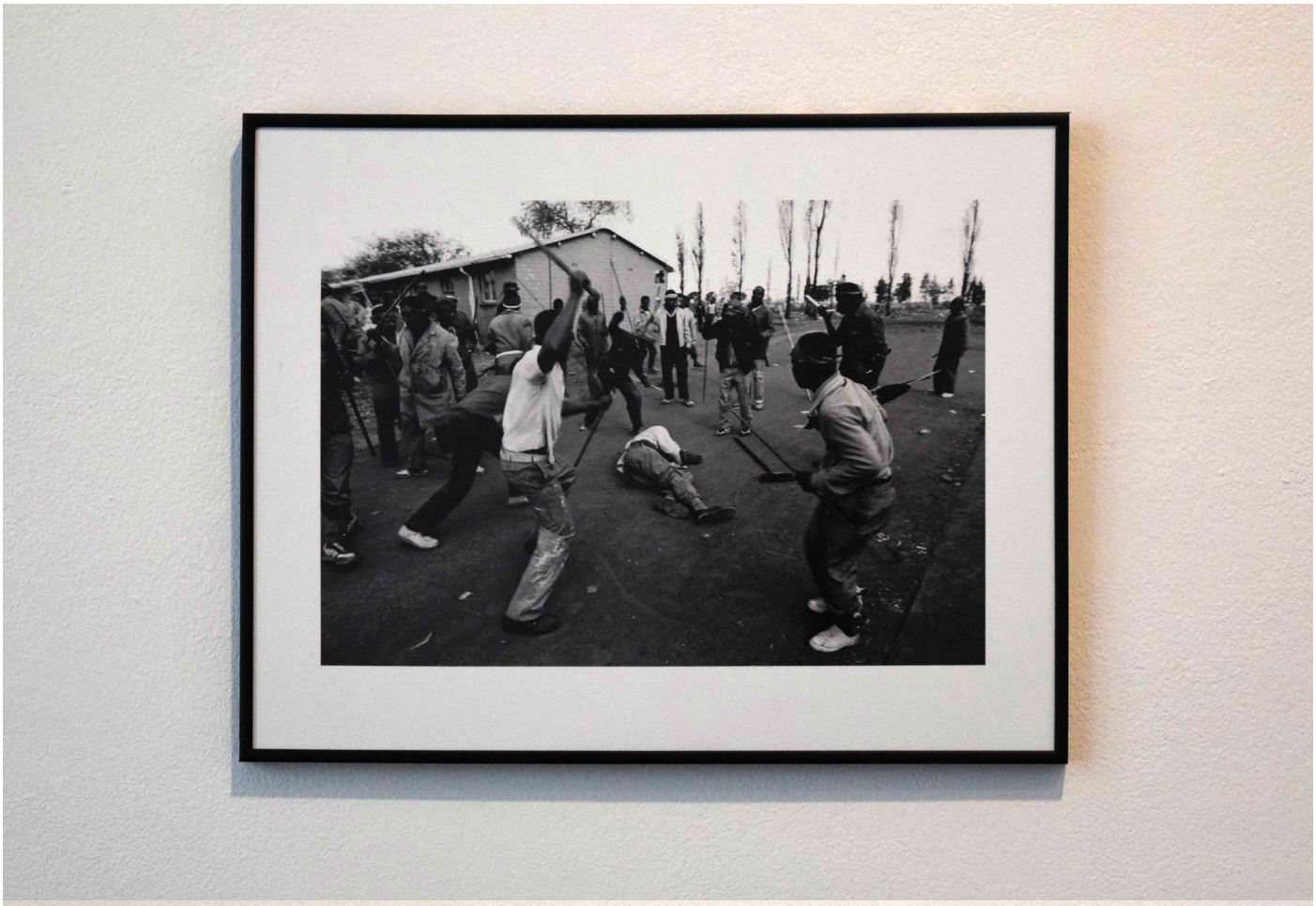

ÜLAL: Inkatha toetajad peksavad mitte-Inkatha vabaduspartei meest, kes väidetavalt tulistas nende poole "võõrtööliste hostelite etnilise puhastuse" ajal
Greg Marinovich (1962)
Greg Marinovich/South Photographs

ALL: Türgi kaitsjad rünnaku ootel
Sir Don McCullin (1935)
ARTIST ROOMS
Contact Press Images/Don McCullin

ÜLAL: Kaader neljakanalisest videost “Kaadrist väljas”, veerand nimega “FENTON”

ALL: Kaader neljakanalisest videost “Kaadrist väljas”, veerand nimega “ADAMS”

ÜLAL: Kaader neljakanalisest videost “Kaadrist väljas”, veerand nimega “MARINOVICH”

ALL: Kaader neljakanalisest videost “Kaadrist väljas”, veerand nimega “MCCULLIN”

Aksel Haagensen (s. 1993) on Austraalias sündinud eesti kunstnik, kes elab ja töötab Eestis. Ta on õppinud Eesti Kunstiakadeemias vabade kunstide osakonnas installatsiooni ja skulptuuri (BA), mille raames viibis ta ühe semestri vahetusõppes Bezaleli kunstiakadeemias, Iisraelis. Ta on osalenud mitmetel grupinäitustel ning korraldanud kolm isiknäitust, neist viimane 2016. aastal Hobusepea galeriis “Kaadrist väljas”. Ta on viimaste aastate jooksul uurinud tõe olemust dokumentalistikas ja selle mõjutamist erinevatele narratiividele. Praegu valmistab ta portfooliot magistriõppele taotlemiseks.

Aksel Haagensen

1993 Sydney, Austraalia
akselhaagensen@gmail.com
akselhaagensen.weebly.com

Haridus

2014 – 2015
Bezalel Academy of Art and Design, Jeruusalemm, Iisrael (vahetusõpingud)

2012 – 2017
Eesti Kunstiakadeemia; vabad kunstid, installatsiooni– ja skulptuuriosakond

Isiknäitused

2016
Kaadrist väljas, Hobusepea galerii, Tallinn

2015
Tõde on surnud. Kas ta tõuseb taas?, EKA galerii, Tallinn

2014
Adre G. Friedmann – Tallinna sõda, Raja galerii, Tallinn

Grupinäitused

2016
Terra Incognita: tuttav lõpmatus, (osa Riia skulptuuri kvadriennaalist) KUMU kunstimuuseum, Tallinn

Of the sea, The Historic Dockyards Chatham, Inglismaa

Gallery Mihhail/näitus Михаил, Tallinn

2015
artists@WAR, (kureeritud näitus, John Ros), GalleryELL, (netigalerii)

Must ja Valge, 5. Tallinna joonistustrienaal, Arhitektuuri– ja disainigalerii, Tallinn

2014
Portrait of Unseen, Noore skulptori preemianäitus, ISFAG@EKKM, Tallinn

2013
Väljapääsumaastik (kureeritud skulptuuri ja installatsiooninäitus, Kirke Kangro), Tartu Kunstimaja, Tartu

Erinevad suurused, Noore skulptori preemianäitus, Vaal galerii, Tallinn

Workshop'id välismaal

2015
This is tomorrow, Läti Kaasaegse Kunsti Keskuse suvekool, Cēsis, Läti

The Perfect Robbery, õppejõud Tea Tupajic, Tromsø Academy of Fine Art and Creative Writing, Norra

Artiklid (autorina)

2016
"Antropoloogiline dokumentalist", Sirp

"The anthropological documentarian in a world of bite-sized narratives", ERR

2015
"The Gap between 'Contemporary' and the 'Avant-garde'", Echo Gone Wrong

Auhinnad

2014
Teine koht, Noore skulptor preemianäitus